

ASYŻ

W sferze sacrum. Rola sztuki religijnej w kulturze.

Święty Franciszek z Asyżu

W jasnym słońcu bieleją jego mury obronne, kamieniczki i kościoły. Czas jakby zatrzymał się w średniowieczu, gdy uliczkami miasteczka wędrował sam święty Franciszek.

Pierwsze co uderza przybyśza w Asyżu (wł. Assisi) to nieprawdopodobne piękno zaklęte w jego kamiennym obliczu.

Irek Skrobiś
rubyard.pl

Ale nie tylko o piękno tu chodzi - do Asyżu przyciąga turystów i pielgrzymów także sława świętych - Franciszka i Klary

Św. Franciszek

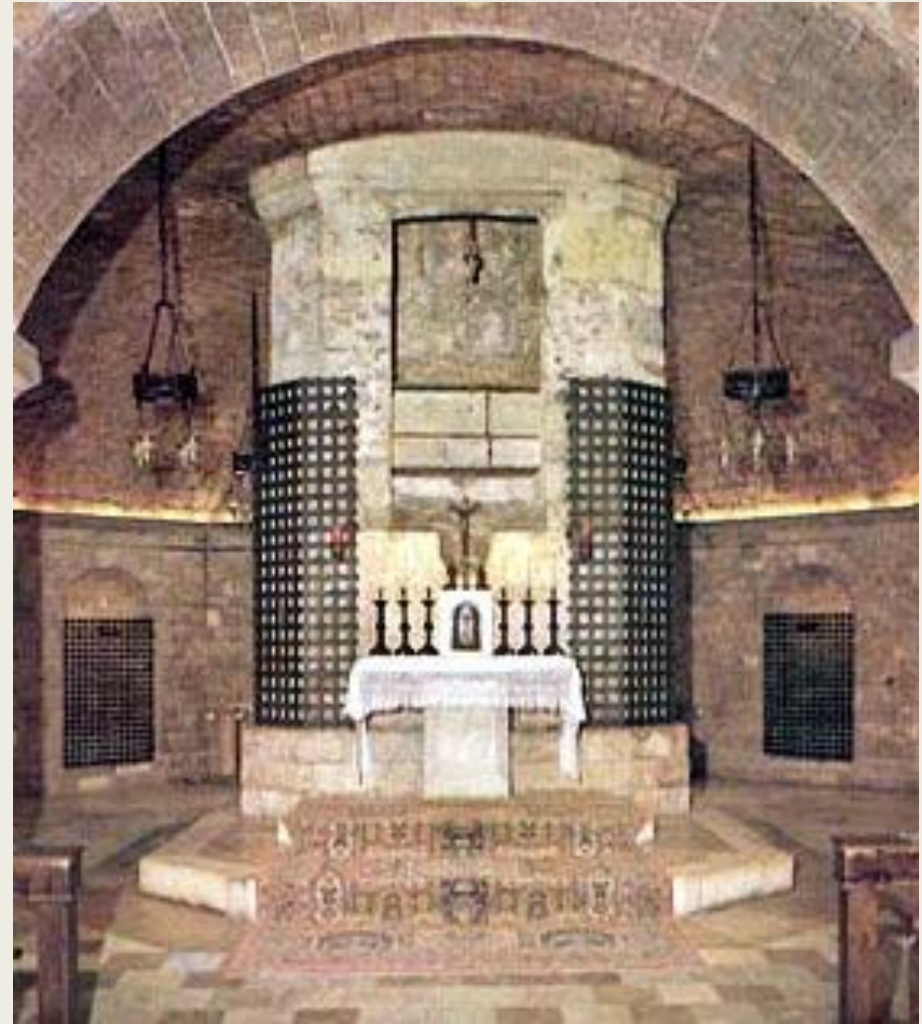
Na placu oddzielającym katedrę od miasta (Piazza Superiode di San Francesco) znajduje się pomnik św. Franciszka na koniu w rynsztunku bojowym. Franciszek uczestniczył jako 21-latek w wojnie z Perugią, za co zresztą zapłacił ponad roczną niewolą w kazamatach tego miasta. Zwolniono go z powodu ciężkiej choroby.

Nawrócił się w roku 1205 podczas wyprawy wojennej do Apulii w południowo-wschodniej Italii. Potem miał wizje, w których Chrystus wzywał go do odbudowy kościoła San Damiano w Asyżu. Franciszek popadł w konflikt z ojcem, wyparł się go i jego bogactwa (oddał mu ubranie, pozostając jedynie we włosienicy) i rozpoczął ascetyczne życie. Wokół Franciszka zaczęli skupiać się jego uczniowie, których nazwano franciszkanami lub braćmi mniejszymi. Papież Innocenty III zatwierdził regułę zakonu napisaną przez św. Franciszka w 1209 r.

Trzy lata później Franciszek przyjął Klarę Ofreduccio, późniejszą świętą, której powierzył utworzenie zakonu klarysek. Zmarł w roku 1226, położony w agonii na własne życzenie nagi na gołej ziemi. Pochowany został w kościele San Giorgio. W roku 1230 jego ciało przeniesiono do bazyliki pw. św. Franciszka wzniesionej przez Eliasza Bombarone.

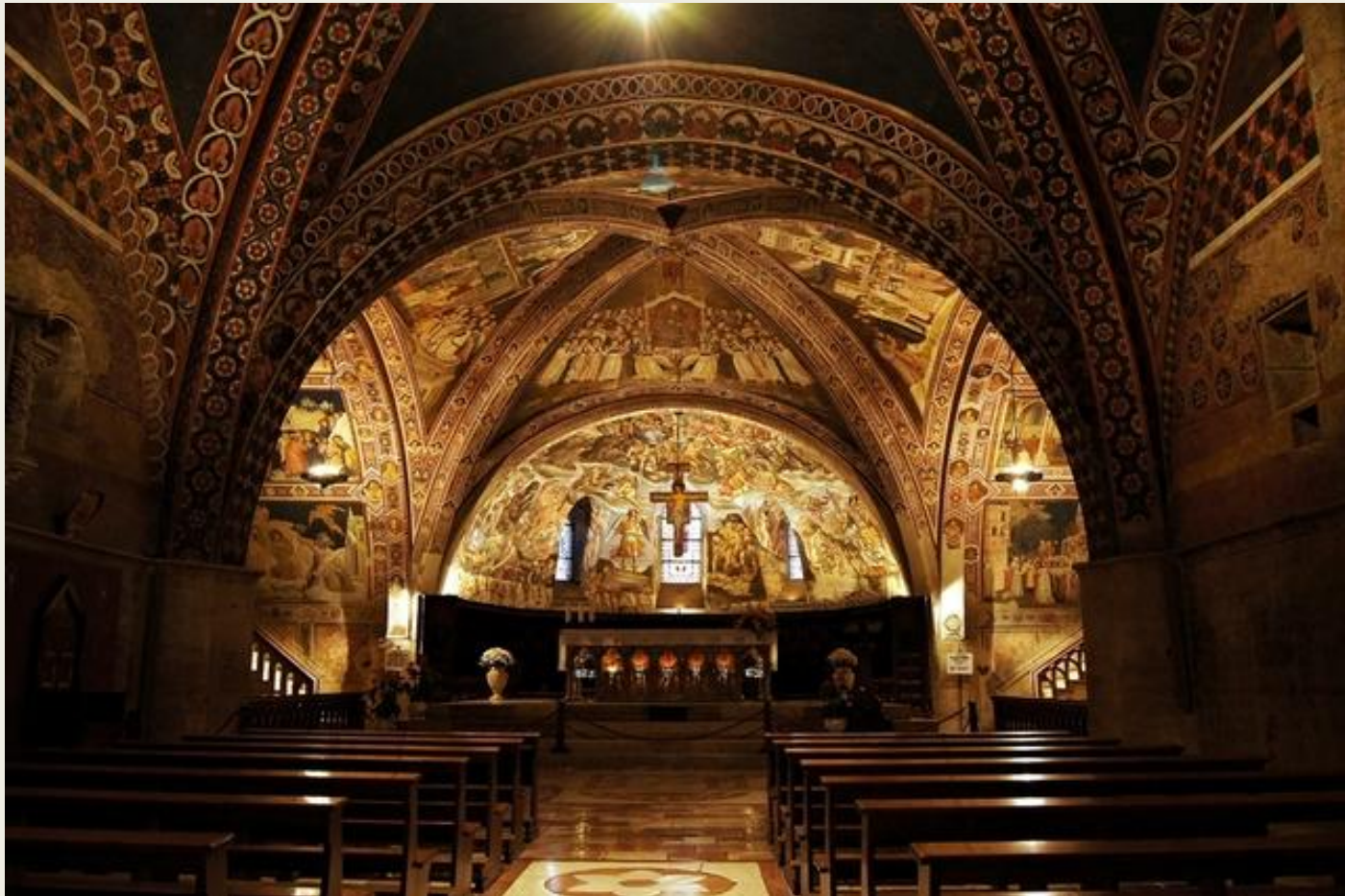
Bazylika św. Franciszka

Zwiedzanie miasta warto rozpocząć (i zwykle tak się dzieje) przechodząc Bramą św. Franciszka (Porta San Francesco). Zaraz też skręcamy w lewo, by przejść uliczką wiodącą prosto do bazyliki pw. św. Franciszka (Basilica di San Francesco).

Kościół zbudowano w latach 1228-53 w stylu włoskiego gotyku - surowego, a jednocześnie pięknego. Z placu przez świątynię wchodzi się do kościoła dolnego. Jego wnętrza zachwyca bogactwem fresków i zdobień. Malowidła nawiązują do życia świętego. Może i zakonnik nie był zbyt urodziwy, ale jego pogodna twarz zachwyca wszystkich. Szczątki św. Franciszka spoczywają w podziemnej kaplicy, do której można schodzić.

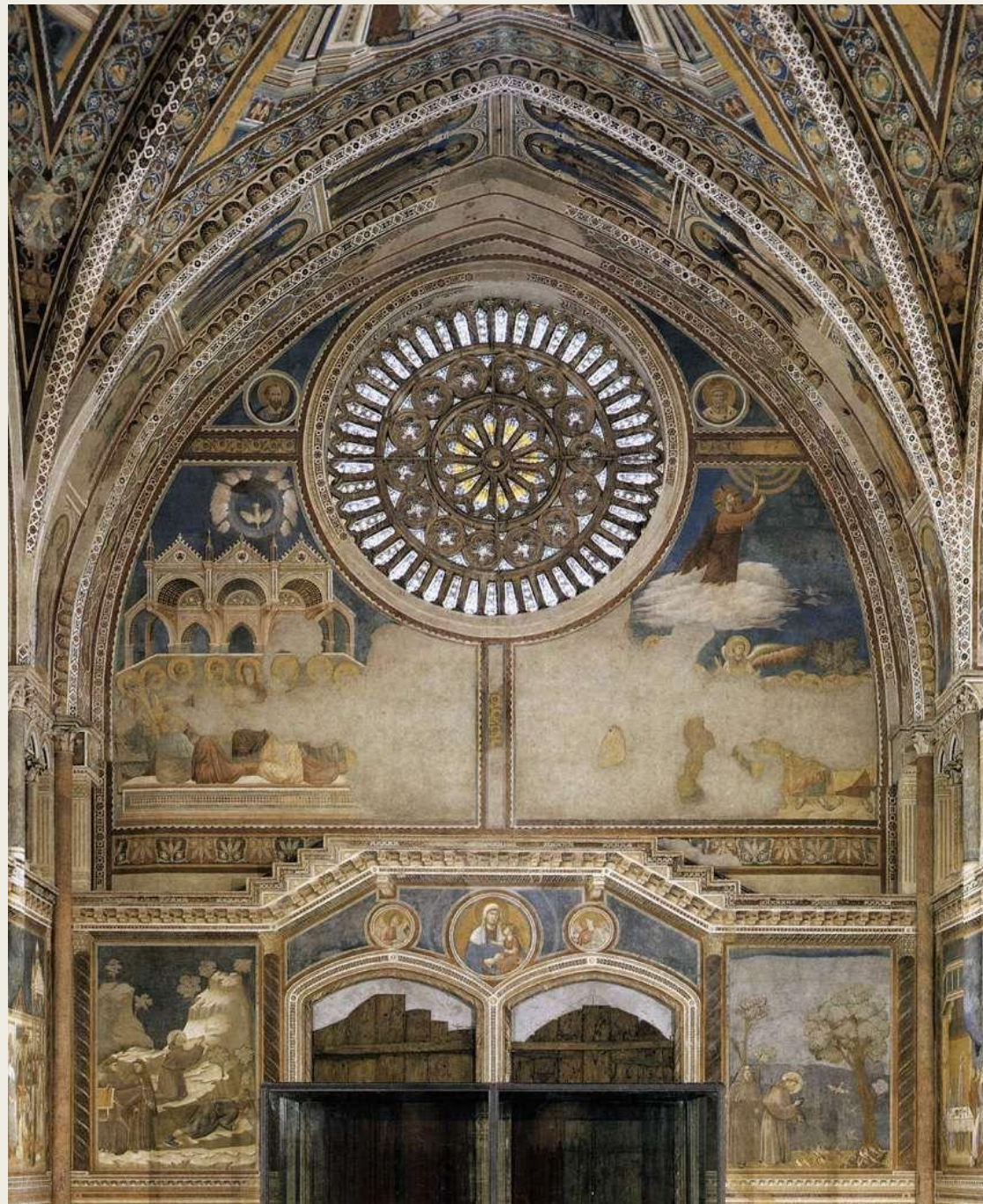

W górnym kościele uwagę zwracają freski autorstwa Giotto di Bondone i innych znakomitych malarzy przedstawiające cały cykl z życia ubogiego świętego. Niektóre freski zostały odnowione po trzęsieniu ziemi, jakie nawiedziło Asyż 26 września 1997 r. Zawaliła się wtedy części sklepienia bazyliki, zginęło czterech zakonników (jeden z nich był Polakiem). W bazylice i wielu innych włoskich kościołach nie wolno robić zdjęć. Nieco lepiej mają dziennikarze.

Kościół św. Klary

Z placu del Comune jest już blisko do podpartego łukami potężnych przypór kościoła św. Klary (Basilica San Chiara). To także gotycka budowla wzniesiona w latach 1257-65 na miejscu kościoła św. Jerzego. W starej świątyni pochowano pierwotnie zwłoki św. Franciszka i św. Klary.

W ołtarzu głównym kościoła pw. św. Klary umieszczono bizantyjski krzyż, z którego Chrystus miał przemówić do św. Franciszka. W podziemiach spoczywają doczesne szczątki św. Klary (żyła w latach 1193-1253), czyli pierwszej klaryski. Jej zwłoki nie uległy rozkładowi przez setki lat, co uznano za cud. Ostatnio jednak oblicze świętej zmieniło się i trzeba było wykonać maskę z pośmiertną podobizną św. Klary. Turyści mogą schodzić do kaplicy grobowej.

Z placu przed bazyliką roztacza się niewymownie piękny widok na stok, na którym położony jest Asyż.

Bazylika Najświętszej Marii Panny od Aniołów

Zbudowany kościół powstał dla ochrony pierwszego miejsca związanego z działalnością św. Franciszka, który swoje zadanie "odnowy domu bożego" potraktował w sposób dosłowny i rozpoczął odbudowę zniszczonego małego, jednonawowego kościółka z apsydą. W 1211 r. św. Franciszek wraz z swoimi uczniami przeniósł się w okolice kościoła z Rivortorto. 22 kwietnia 1212 r. benedyktyni podarowali go na własność nowemu zgromadzeniu. Z Porcjunkulą związane jest także powstanie zakonu klarysek (w tym miejscu, w marcu 1211 r. św. Klara złożyła śluby zakonne).

